

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจาก จากแผนงาน การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ของอุปกรณ์ไฟฟ้า ในส่วนของ มอเตอร์ และ อุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ (Motor Control Center(MCC)) นั้น มีการวางแผนงานโดยใช้ ช่วงระยะเวลาที่คงที่เป็นหลักในการวางแผน และการปฏิบัติตามแผน ซึ่งทำให้ในแต่ละเดือนมีการใช้กำลังพล(ช่างไฟฟ้า) ในการทำงาน PM มอเตอร์ และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ เป็นจำนวนมาก จากการเก็บข้อมูล ชั่วโมง-คน ที่ใช้ในการทำงานตาม Work Order ประเภทต่างๆ ของหน่วยซ่อมบำรุงไฟฟ้า ตั้งแต่ เดือน มกราคม ถึง ธันวาคม 2543 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ชั่วโมง-คน ที่ใช้ทำงาน Preventive Maintenance (PM)	=	49.61 %
(PM Motors และ MCC 25.85 % PM อุปกรณ์อื่นๆ 23.76 %)		
2. ชั่วโมง-คน ที่ใช้ทำงาน General (G)	=	34.99 %
3. ชั่วโมง-คน ที่ใช้ทำงาน Corrective Maintenance(CM)	=	15.40 %
รวม	=	<u>100 %</u>

จาก จำนวนชั่วโมง-คน ที่ใช้ทำงาน PM 49.61 % นั้น พบว่า จำนวนชั่วโมง-คน 52.11 % ของ 49.61 % นั้น ใช้ไปในการทำงาน ซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกันในส่วนของมอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ โดยจะเสนอข้อมูลการวิเคราะห์ที่มาของปัญหานี้ ให้ละเอียดต่อไป

โรงงานมีจำนวน มอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ ทั้งหมด 530 ชุด แบ่งเป็นโรงงานย่อยๆ ดังนี้

1. โรงงานผลิตย่อยที่ 1 มีมอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์จำนวน	124	ชุด
2. โรงงานผลิตย่อยที่ 2 มีมอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์จำนวน	138	ชุด
3. โรงงาน Utility มีมอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์จำนวน	162	ชุด
4. Tank farm Area มีมอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์จำนวน	<u>106</u>	ชุด
รวม	<u>530</u>	ชุด

จากจำนวนชั่วโมง-คน ที่เก็บข้อมูล ในการทำงาน ตาม Work Order ประเภทต่างๆ ในทุกๆ โรงงานย่อย ของหน่วยงานซ่อมบำรุงไฟฟ้า จะขอนำมาวิเคราะห์ โดยแยกตามดัชนีการวัดประสิทธิภาพ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2 วัตถุประสงค์

งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและลดแผนงาน การซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ของมอเตอร์ และ อุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ สำหรับ โรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ มีขอบเขตดังนี้

- 1) โครงการนี้ จะทำการศึกษาวิจัย และปรับปรุงแผนงาน การซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกันของงานไฟฟ้า ในส่วนของ มอเตอร์ และ อุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ ซึ่งทางโรงงานมีจำนวนมอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ ทั้งหมด 530 ชุด โดยมีโรงงานย่อยประกอบไปด้วย โรงงานผลิตย่อยที่ 1 โรงงานผลิตย่อยที่ 2 โรงงาน Utility และ Tankfarm Area โดยทำการจัดกลุ่มของ การ PM มอเตอร์ ตามชั่วโมงการทำงานตามคุณลักษณะของ มอเตอร์ และพิจารณาจาก เวลาการทำงานจริง ของมอเตอร์ ภาระงานที่ใช้(Load) และสภาพการใช้งาน
- 2) เวลาของการจัดทำกิจกรรม PM ของมอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ จะอ้างอิงเวลาประมาณการ ที่กำหนดของโรงงาน
- 3) การประยุกต์ใช้งาน ของแผนงาน PM จะกระทำในส่วนของโรงงาน Utility ก่อน แล้วจึงประยุกต์ใช้ทั่วทั้งโรงงานต่อไป

1.4 แนวทางการดำเนินงานวิจัย

แนวทางในการดำเนินงานของโครงการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

- 1.) รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สืบหาสภาพการทำงานจริงในอดีตที่ผ่านมา เปรียบเทียบกับแผนงานประจำปี โดยใช้ดัชนีการวัดประสิทธิภาพ ของการทำ PM มาพิจารณา
- 2.) ศึกษา จำแนกและแยกแยะ คุณลักษณะของ มอเตอร์ ที่ใช้งานใน โรงงานผลิตย่อยที่ 1 โรงงานผลิตย่อยที่ 2 โรงงาน Utility และ Tankfarm Area
- 3.) ศึกษาข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น ตามคู่มือ และความรู้ทางด้านเทคนิค ที่อาจจะเกิดขึ้นตามส่วนต่างๆของ มอเตอร์ อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมและการใช้งาน ตามแต่ละชนิด และประเภทของการติดตั้งเพื่อใช้งาน
- 4.) ปรับปรุงแผนงาน การซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ของมอเตอร์ และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ โดยพิจารณาจากเวลาการทำงานจริง ของมอเตอร์ ภาระงานที่ใช้(Load) และสภาพการใช้งาน

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1. สํารวจงานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลในสภาพปัจจุบันของโรงงาน
  - 2.1 ข้อมูลแผนงานการทำPMมอเตอร์ในอดีตที่ผ่านมาเปรียบเทียบกับงานที่เกิดขึ้นจริง
  - 2.2 ศึกษาคุณลักษณะของมอเตอร์และการใช้งานด้านการผลิตตาม โรงงานผลิตย่อยต่างๆ
  - 2.3 จำแนกและแยกแยะกลุ่มมอเตอร์จำนวน530ตัวเพื่อวางแผนงานการทำPMที่เหมาะสมโดยยึดจำนวนชั่วโมงการทำงานจริงของมอเตอร์สภาพแวดล้อมที่มอเตอร์ติดตั้งใช้งาน และภาระ(Load)ที่เกิดกับมอเตอร์ ในแต่ละโรงงานทั้ง4โรงงาน
3. ศึกษาข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น ตามคู่มือ และความรู้ทางด้านเทคนิค ที่อาจจะเกิดขึ้นตามส่วนต่างๆของ มอเตอร์ อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมและการใช้งาน ตามแต่ละชนิดและประเภทของการติดตั้งเพื่อใช้งาน
4. คำนวณดัชนีที่ใช้วัดประสิทธิภาพ การทำPM ของมอเตอร์ ทั้ง 4 โรงงาน
5. ปรับปรุงแผนงาน การซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ของมอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ โดยพิจารณาจากเวลาการทำงานจริง ของมอเตอร์ ภาระงานที่ใช้(Load) และสภาพการใช้งาน
6. นำแผนงานไปประยุกต์ใช้ กับโรงงานย่อย Utility
7. ประเมินผลของประสิทธิภาพของการทำPM ภายหลังจากการปรับปรุง
8. เปรียบเทียบ ผลการดำเนินงาน ก่อน และหลังการศึกษา
9. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ
10. จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถจัดทำแผนงาน การซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ของมอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ ในแต่ละปีได้อย่างเหมาะสม ในแต่ละโรงงานผลิตย่อย
2. ทำให้ทราบถึง วิธีการวัดและการประเมินผล ประสิทธิภาพของงานซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ของมอเตอร์และอุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ และการนำไปปรับปรุงแก้ไขแผนงาน ในแต่ละปี
3. สามารถนำไปปรับปรุงแผนงานการจัดกำลังคนของช่างไฟฟ้าของหน่วยงานซ่อมบำรุงได้และโรงงานอื่นๆที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้